

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
(повне найменування закладу вищої освіти)
Факультет архітектури, будівництва та декоративно-прикладного мистецтва
(назва факультету/навчально-наукового інституту)
Кафедра декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва
(назва кафедри, що забезпечує викладання)

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Дека́н факультету
_____ Свє́ге́ня НОВАК
_____ 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

Історія декоративного мистецтва Буковини

_____ обов'язкова _____
Освітньо-професійна
програма Декоративне мистецтво та ремесла
Спеціальність ВЗ Декоративне мистецтво та ремесла
Галузь знань Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
Факультет архітектури, будівництва та декоративно-прикладного мистецтва
Мова навчання _____ українська _____

Чернівці 2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Історія декоративного мистецтва Буковини» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Декоративне мистецтво та ремесла»

Розробник (ки): Шкрібляк Микола Миколайович - асистент кафедри декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва, Заслужений діяч мистецтв України

(П.І.Б. авторів, посада, науковий ступінь, вчене звання)

Викладач (чі), що забезпечує читання даної навчальної дисципліни:

Шкрібляк Микола Миколайович - асистент кафедри декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва, Заслужений діяч мистецтв України

(П.І.Б. авторів, посада, науковий ступінь, вчене звання)

Погоджено з гарантом ОП **Наталія ГАТЕЖ**

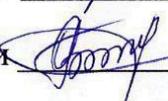
Затверджено на засіданні кафедри декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва

Протокол No 2 від «22» серпня 2025 року

Завідувач кафедри **Мирослава ЖАВОРОНКОВА**

Схвалено методичною радою факультету АБДПМ

Протокол No 1 від «25» серпня 2025 року

Голова методичної ради **Оксана ГАЛУНКА**

Пояснювальна записка

Освітній компонент «Історія декоративного мистецтва Буковини» є обов'язковим освітнім компонентом освітньо-професійної програми «Декоративне мистецтво та ремесла» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Предметом вивчення дисципліни є історія та розвиток декоративного мистецтва на території Буковини, типологія й стилістичні особливості прикрас, оздоблення та виробів; аналіз символіки, орнаментальних мотивів і технік виконання; вивчення соціокультурного, історичного та етнографічного контексту декоративного мистецтва регіону.

Робочою програмою освітнього компонента «Історія декоративного мистецтва Буковини» передбачені мета та завдання вивчення дисципліни, окреслено компетентності, програмні результати, яких має набути здобувач освітньо-професійної програми, визначено критерії оцінювання навчальних досягнень студентів та інші основні структурні елементи навчального процесу.

Мета навчальної дисципліни: Розвиток у студентів інтересу до вивчення історії та специфіки декоративного мистецтва Буковини; формування розуміння соціокультурного, етнографічного та історичного контексту розвитку регіонального мистецтва; засвоєння знань про традиційні техніки й види декоративного мистецтва (ткацтво, ювелірство, ковальство, деревообробка, розпис, писанкарство); ознайомлення з історією та роллю Вижницького фахового коледжу у формуванні освітньо-мистецьких традицій; формування навичок аналізу регіональних особливостей мистецької продукції, критичного мислення та творчого осмислення культурної спадщини.

Завдання вивчення навчальної дисципліни.

- Формування у студентів знання про історію декоративного мистецтва Буковини, його стилістичні та технічні особливості;
- Ознайомлення з традиційними видами мистецтва регіону: ткацтво, ювелірство, ковальство, деревообробка, розпис (зокрема писанкарство та інші види розпису);
- Вивчення історії та значення Вижницького фахового коледжу для розвитку декоративного мистецтва Буковини;
- Аналіз регіональних особливостей північної Буковини та Північної Бессарабії у мистецьких практиках;
- Дослідження соціокультурних та етнографічних чинників, що впливали на формування традиційних ремесел та декоративного мистецтва;
- Розвиток умінь аргументовано висловлювати власні думки та оцінювати художні об'єкти з урахуванням культурного контексту;
- Формування навичок критичного та творчого мислення у контексті аналізу мистецьких явищ та історичних процесів;
- Підготовка студентів до практичного застосування отриманих знань у реставраційній, освітній та мистецькій діяльності.

Пререквізити. Засвоєння навчальної дисципліни «Історія декоративного мистецтва Буковини» передбачає інтеграцію знань та навичок із таких дисциплін, як «Актуальні питання історії та культури України» та «Історія сучасного мистецтва». Додатково ефективність опанування дисципліни підвищується завдяки знанням, набутим у курсах «Живопис, кольорознавство» та «Основи композиції».

Постреквізити. Вивчення дисципліни «Історія декоративного мистецтва Буковини» створює базу для набуття компетентностей та результатів освітньо-професійної програми, необхідних для опанування таких дисциплін, як «Професійна майстерність», а також для написання кваліфікаційної роботи та успішного проходження практик у сфері образотворчого та декоративного мистецтва.

Компетентності та програмні результати навчання згідно ОП.

У процесі вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти має набути таких компетентностей та програмних результатів:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 12. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

Спеціальні компетентності (СК):

СК 2. Здатність володіти основними класичними і сучасними категоріями та концепціями мистецтвознавчої науки.

Програмні результати навчання:

ПРН 2. Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.

ПРН 5. Аналізувати та обробляти інформацію з різних джерел.

ПРН 8. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти (як джерела творчого натхнення) для розроблення композиційних рішень; аналізувати принципи морфології об'єктів живої природи, культурно-мистецької спадщини і застосовувати результати аналізу при формуванні концепції твору та побудові художнього образу.

ПРН 14. Трактувати формотворчі засоби образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства, комплексно визначати їхню функціональну та естетичну специфіку у комунікативному просторі.

ПРН 15. Володіти фаховою термінологією, теорією і методикою образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації мистецьких творів.

ПРН 16. Розуміти вагомую роль українських етномистецьких традицій у стильових рішеннях творів декоративного та сучасного візуального мистецтва.

ПРН 17. Популяризувати надбання національної та всесвітньої культурної спадщини, а також сприяти проявам патріотизму, національного самоусвідомлення та етнокультурної самоідентифікації.

Здобувач освіти повинен:

знати :

- ✓ основні напрями, стилі та техніки декоративного мистецтва Буковини;
- ✓ регіональні особливості та історичний контекст розвитку декоративного мистецтва на Буковині;
- ✓ соціокультурне значення та роль декоративного мистецтва у формуванні локальної та національної ідентичності;
- ✓ взаємозв'язок художніх традицій, ремісничих практик та соціально-економічних умов регіону;
- ✓ історію розвитку окремих видів декоративного мистецтва (ткацтво, ювелірство, ковальство, деревообробка, розпис, одяг).

вміти:

- ✓ знаходити, систематизувати та аналізувати інформацію з різних джерел щодо декоративного мистецтва Буковини;
- ✓ встановлювати взаємозв'язки між художніми явищами, стилями та історичними процесами;
- ✓ аналізувати особливості художніх технік та їх еволюцію у локальному контексті;
- ✓ аргументовано висловлювати власні думки щодо розвитку декоративного мистецтва та його культурного значення;
- ✓ застосовувати методи мистецтвознавчого дослідження у науковій, освітній та практичній діяльності.

Тема 7. Художнє різьблення по дереву	11	2	2			7					
Разом за ЗМ1	73	14	14			45					
Змістовний модуль 2.											
Регіональні особливості, символіка та еволюція декоративного мистецтва Буковини											
Тема 8. Писанкарство: традиції розпису, техніки та символіка.	10	2	2			6					
Тема 9. Витинанки та паперовий декор: регіональні особливості та стиль.	10	2	2			6					
Тема 10. Бісерні прикраси Буковини	10	2	2			6					
Тема 11. Церковна металева пластика та хоругви	10	2	2			6					
Тема 12. Ювелірне мистецтво Буковини: прикраси, орнаментика, матеріали.	10	2	2			6					
Тема 13. Значення орнаментальних мотивів в декоративно-прикладному мистецтві Буковини	10	2	2			6					
Тема 14. Розвиток декоративного мистецтва у ХХ ст. та роль Вижницького фахового коледжу: освіта та професійна майстерність.	9	2	2			5					
Тема 15. Актуальні питання історії Північної Буковини та Північної Бессарабії: регіональні особливості мистецтва, культурна спадщина.	8	2	2			4					
Разом за ЗМ 2	77	16	16			45					
Усього годин	150	30	30			90					

Тематика лекційних занять з

переліком питань

№	Назва теми (завдання)	Кількість годин
---	-----------------------	-----------------

1.	<p style="text-align: center;">Модуль 1</p> <p>Тема 1. Вступ до історії декоративного мистецтва Буковини</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Огляд основних етапів розвитку декоративного мистецтва Буковини.</i> 2. <i>Визначення декоративного мистецтва: різниця між декоративним та образотворчим мистецтвом.</i> 3. <i>Географічні, соціальні та культурні фактори, що вплинули на формування місцевих традицій.</i> 4. <i>Вплив різних культур на декоративне мистецтво Буковини (українська, молдовська, румунська, австрійська).</i> 	2
2.	<p>Тема 2. Традиційний стрій буковинців</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Огляд традиційного одягу Буковини: чоловічий та жіночий стрій.</i> 2. <i>Матеріали і технології виготовлення: вплив клімату та природних ресурсів.</i> 3. <i>Символіка орнаментів на традиційному одязі.</i> 4. <i>Сучасний стан традиційного костюма в Буковині та його збереження.</i> 	2
3.	<p>Тема 3. Вишивка та її регіональні особливості на Буковині</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Історія вишивки на Буковині: найдавніші традиції та їх розвиток.</i> 2. <i>Регіональні особливості вишивки: географічний поділ та стилеві відмінності.</i> 3. <i>Техніки вишивки: хрестик, гладь, тамбурний шов, вишивка на полотні та трикотажі.</i> 4. <i>Символіка вишивок: рослинні, геометричні мотиви, тваринний світ.</i> 	2
4.	<p>Тема 4. Ткацтво та килимарство: особливості локальних традицій та впливи</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Історія ткацтва та килимарства на Буковині.</i> 2. <i>Технології виготовлення тканин і килимів.</i> 3. <i>Регіональні відмінності у килимарстві: тематика орнаментів, використані кольори та матеріали.</i> 4. <i>Впливи інших культур на розвиток буковинського ткацтва.</i> 	2
5.	<p>Тема 5. Вибійка та декоративний друк на тканинах: історія та технічні прийоми</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Історія вибійки та її розвиток на Буковині.</i> 	2
	<ol style="list-style-type: none"> 2. <i>Технічні методи нанесення малюнків на тканину: вибійка, штампування, ручний друк.</i> 3. <i>Орнаменти, стилі та символіка вибійки на Буковині.</i> 4. <i>Вплив народних традицій на декоративний друк на тканині</i> 	

6	<p>Тема 6. Гончарство Буковини</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Історія гончарства на Буковині: основні етапи та розвиток.</i> 2. <i>Гончарні вироби Буковини: особливості форм, орнаментів та технік.</i> 3. <i>Вплив сусідніх культур на розвиток гончарства в Буковині.</i> 4. <i>Сучасний стан гончарства та його збереження в традиціях.</i> 	2
7	<p>Тема 7. Художнє різьблення по дереву</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Різьблення по дереву на Буковині: основні напрямки та традиції.</i> 2. <i>Іконографія різьблення по дереву: обробка дерев'яних деталей інтер'єрів, меблів, церковних предметів.</i> 3. <i>Технічні прийоми та інструменти, що використовуються для різьблення по дереву.</i> 4. <i>Різьблені елементи в інтер'єрах церков та хат.</i> 	2
8	<p>Тема 8. Писанкарство: традиції розпису, техніки та символіка</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Історія писанкарства на Буковині: стародавні корені та розвиток.</i> 2. <i>Техніки розпису: воскові, фарбовані писанки, методи нанесення орнаментів.</i> 3. <i>Символіка писанок: рослинні, зооморфні, геометричні мотиви.</i> 4. <i>Регіональні особливості писанкарства на Буковині: відмінності від інших українських регіонів.</i> 	2
9	<p>Тема 9. Витинанки та паперовий декор: регіональні особливості та стиль</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Історія витинанок на Буковині: зв'язок з народними традиціями.</i> 2. <i>Техніки виготовлення витинанок: простота і складність орнаментів.</i> 3. <i>Використання витинанок у побуті та ритуалах.</i> 4. <i>Регіональні особливості витинанок Буковини: відмінності від інших етнографічних зон.</i> 	2
10	<p>Тема 10. Бісерні прикраси Буковини</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Історія використання бісеру в прикрасах Буковини.</i> 2. <i>Техніки створення бісерних виробів: нанизування, вишивка бісером.</i> 3. <i>Роль бісерних прикрас в обрядовості та побуті.</i> 4. <i>Стилістичні особливості бісерних прикрас на Буковині.</i> 	2
11	<p>Тема 11. Церковна металева пластика та хоругви</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Історія церковної металевої пластики в Буковині.</i> 2. <i>Роль металообробки в оформленні церковних інтер'єрів: вівтарі, свічники, хрести.</i> 3. <i>Техніки виготовлення церковної металевої пластики.</i> 4. <i>Особливості хоругв та їх символіка в контексті релігійних традицій Буковини.</i> 	2

12	<p>Тема 12. Ювелірне мистецтво Буковини: прикраси, орнаментика, матеріали</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історія ювелірного мистецтва на Буковині: основні етапи розвитку. 2. Матеріали, використані для виготовлення ювелірних виробів (метали, дорогоцінне каміння, бісер). 3. Особливості орнаментальних мотивів на прикрасах Буковини. 4. Роль ювелірних виробів у побуті та ритуалах. 	2
13	<p>Тема 13. Значення орнаментальних мотивів в декоративно-прикладному мистецтві Буковини</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Орнаменти як частина декоративного мистецтва Буковини: символіка та значення. 2. Основні групи орнаментальних мотивів: геометричні, рослинні, зооморфні. 3. Взаємозв'язок між орнаментами та історичними подіями на Буковині. 4. Регіональні особливості орнаментальних традицій на Буковині. 	2
14	<p>Тема 14. Розвиток декоративного мистецтва у ХХ ст. та роль Вижницького фахового коледжу: освіта та професійна майстерність</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зміни в декоративному мистецтві Буковини у ХХ столітті: історичні події та соціокультурні зміни. 2. Роль Вижницького фахового коледжу в збереженні та розвитку декоративних традицій. 3. Формування професійної майстерності в галузі декоративного мистецтва. 4. Вплив сучасних тенденцій на традиційне декоративне мистецтво Буковини. 	2
15	<p>Тема 15. Актуальні питання історії Північної Буковини та Північної Бессарабії: регіональні особливості мистецтва, культурна спадщина I.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історичні особливості розвитку Північної Буковини та Північної Бессарабії. 2. Мистецька спадщина цих регіонів: впливи різних культур і традицій. 3. Збереження культурної спадщини та її значення в контексті сучасності. 4. Проблеми та перспективи дослідження та збереження мистецьких традицій Північної Буковини та Північної Бессарабії. 	2
	Всього	30

**Тематика семінарських занять з
переліком питань**

№	Назва теми (завдання)	Кількість годин
---	-----------------------	--------------------

1.	<p>Тема 1. Вступ до історії декоративного мистецтва Буковини</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Якими історичними подіями зумовлений розвиток декоративного мистецтва Буковини? 2. Як географічне розташування Буковини вплинуло на її культурну спадщину? 3. Які відмінності між декоративним мистецтвом Буковини та сусідніх регіонів? 	2
2.	<p>Тема 2. Традиційний стрій буковинців</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Які основні елементи складають традиційний одяг буковинців? 2. Яка роль орнаменту в традиційному строї? 3. Яким чином зміни в побуті та соціальних умовах вплинули на розвиток традиційного костюма? 	2
3	<p>Тема 3. Вишивка та її регіональні особливості на Буковині.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Як змінювались техніки вишивки на Буковині в різні історичні періоди? 2. Що символізують орнаменти в буковинських вишивках? 3. Які відмінності між вишивкою Буковини та інших українських регіонів? 	2
4	<p>Тема 4. Ткацтво та килимарство: особливості локальних традицій та впливи</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Які основні відмінності між традиційним ткацтвом на Буковині та в інших регіонах України? 2. Як ткацтво та килимарство на Буковині пов'язані з економічними та соціальними процесами? 3. Яким чином місцеві природні матеріали вплинули на виготовлення тканин і килимів? 	2
5	<p>Тема 5. Вибійка та декоративний друк на тканинах: історія та технічні прийоми</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Які техніки вибійки використовуються на Буковині та як вони змінювались? 2. Яким чином вибійка на Буковині пов'язана з іншими видами декоративного мистецтва? 3. Які символи найчастіше зустрічаються на вибійках і що вони означають? 	2
6	<p>Тема 6. Гончарство Буковини</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Які особливості гончарства на Буковині виділяють його серед інших регіонів? 2. Як орнаменти на гончарних виробах співвідносяться з іншими видами декоративного мистецтва? 	2
	<p>3. Чому традиційне гончарство збереглося на Буковині до сьогодні?</p>	

7	<p>Тема 7. Художнє різьблення по дереву</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Які основні елементи іконографії зустрічаються в буковинському різьбленні по дереву? 2. Як різьблення по дереву на Буковині пов'язане з релігійними та побутовими традиціями? 3. Які техніки різьблення використовуються для виготовлення церковних та побутових предметів? 	2
8	<p>Тема 8. Писанкарство: традиції розпису, техніки та символіка</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Які техніки використовуються при виготовленні писанок на Буковині? 2. Що означають основні орнаменти, які наносяться на писанки? 3. Як писанкарство на Буковині співвідноситься з іншими народними традиціями? 	2
9	<p>Тема 9. Витинанки та паперовий декор: регіональні особливості та стиль</p> <p>Як виготовлялися витинанки на Буковині і які матеріали для цього використовувались?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Як витинанки впливали на декоративне оформлення інтер'єрів та святкові обряди? 2. Які особливості орнаментальних мотивів притаманні витинанкам Буковини? 3. 	2
10	<p>Тема 10. Бісерні прикраси Буковини</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Як бісерні прикраси використовуються в побуті та обрядовості буковинців? 2. Які техніки виготовлення бісерних прикрас характерні для Буковини? 3. Що означають орнаменти на бісерних прикрасах і як вони співвідносяться з іншими декоративними елементами? 	2
11	<p>Тема 11. Церковна металева пластика та хоругви</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Які особливості виготовлення церковної металевої пластики на Буковині? 2. Як металеві вироби використовуються в церковному обряді? 3. Як хоругви символізують духовні цінності та історичні події на Буковині? 	2
12	<p>Тема 12. Ювелірне мистецтво Буковини: прикраси, орнаментика, матеріали</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історія ювелірного мистецтва на Буковині: основні етапи розвитку. 2. Матеріали, використані для виготовлення ювелірних виробів (метали, дорогоцінне каміння, бісер). 3. Особливості орнаментальних мотивів на прикрасах Буковини. 4. Роль ювелірних виробів у побуті та ритуалах. 	2

13	<p>Тема 13. Значення орнаментальних мотивів в декоративно-прикладному мистецтві Буковини</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Які орнаментальні мотиви найбільш характерні для декоративного мистецтва Буковини? 2. Як орнамент на виробах відображає світогляд та релігійні уявлення буковинців? 3. Як орнаментальні мотиви на Буковині відрізняються від інших українських регіонів? 	2
14	<p>Тема 14. Розвиток декоративного мистецтва у ХХ ст. та роль Вижницького фахового коледжу: освіта та професійна майстерність</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Як розвиток декоративного мистецтва Буковини відобразився в ХХ столітті? 2. Яку роль Вижницький фаховий коледж відіграє в розвитку професійної майстерності на Буковині? 3. Яким чином новітні художні тенденції вплинули на традиційне мистецтво Буковини? 	2
15	<p>Тема 15. Актуальні питання історії Північної Буковини та Північної Бессарабії: регіональні особливості мистецтва, культурна спадщина I.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Які основні культурні впливи формували мистецькі традиції Північної Буковини та Північної Бессарабії? 2. Як історичні та політичні зміни відобразилися на мистецтві цих регіонів? 3. Які сучасні проблеми збереження культурної спадщини існують на Північній Буковині та в Північній Бессарабії? 	2
	Всього	30

Індивідуальні науково-дослідні завдання (ІНДЗ)

№	Завдання до тем
1	<p>Декоративно-прикладне мистецтво Буковини в системі регіональної культури.</p> <p>Завдання: проаналізувати соціокультурні та історичні чинники формування декоративного мистецтва Буковини; охарактеризувати його місце серед мистецьких традицій українських етнографічних регіонів.</p>
2	<p>Традиційний стрій буковинців як художньо-образна система.</p> <p>Завдання: дослідити структуру, матеріали, колористику та символіку традиційного одягу; визначити регіональні відмінності та їхнє етнокультурне значення.</p>
3	<p>Вишивка Буковини: регіональні особливості, техніки та орнаментальні мотиви.</p> <p>Завдання: здійснити мистецтвознавчий аналіз зразків вишивки з різних локальних осередків Буковини; простежити зв'язок орнаменту з традиційними уявленнями та світоглядом.</p>

4	<p>Ткацтво і килимарство Буковини: локальні традиції та міжрегіональні впливи.</p> <p>Завдання: дослідити технічні особливості ткацтва й килимарства; проаналізувати композицію, орнаментику та функціональне призначення виробів.</p>
5	<p>Вибійка та декоративний друк на тканинах Буковини.</p> <p>Завдання: розкрити історію виникнення вибійки в регіоні; проаналізувати технологічні прийоми, мотиви та художні особливості декоративного друку.</p>
6	<p>Гончарство Буковини: форма, декор, функція.</p> <p>Завдання: дослідити основні типи гончарних виробів, орнаментальні та пластичні особливості; визначити роль гончарства у побуті та обрядовій культурі.</p>
7	<p>Художнє різьблення по дереву на Буковині.</p> <p>Завдання: проаналізувати техніки, орнаментальні мотиви та символіку різьблення; охарактеризувати функціональні та декоративні аспекти виробів.</p>
8	<p>Писанкарство Буковини: традиції, техніки та символіка.</p> <p>Завдання: дослідити локальні особливості писанкарського розпису; проаналізувати семантику орнаментальних мотивів та кольорових рішень.</p>
9	<p>Витинанки та паперовий декор у культурі Буковини.</p> <p>Завдання: охарактеризувати художні особливості витинанок; простежити їхню роль у святково-обрядовій традиції регіону.</p>
10	<p>Бісерні прикраси Буковини як елемент традиційної культури.</p> <p>Завдання: проаналізувати типологію прикрас, матеріали, техніки та орнаментику; визначити символічне й соціальне значення бісерних виробів.</p>
11	<p>Церковна металева пластика та хоругви Буковини.</p> <p>Завдання: дослідити стилістичні особливості та художню мову сакральних виробів; охарактеризувати їхню роль у церковному мистецтві регіону.</p>
12	<p>Ювелірне мистецтво Буковини: матеріали, орнаментика, художні традиції.</p> <p>Завдання: проаналізувати типи прикрас, техніки виконання та орнаментальні мотиви; визначити вплив етнічних і культурних контактів на розвиток ювелірного мистецтва.</p>
13	<p>Орнамент як універсальна мова декоративно-прикладного мистецтва Буковини.</p> <p>Завдання: дослідити основні орнаментальні мотиви та їхню символіку в різних видах декоративного мистецтва регіону.</p>
14	<p>Декоративне мистецтво Буковини у ХХ столітті та роль Вижницького фахового коледжу.</p> <p>Завдання: проаналізувати трансформацію традицій у ХХ ст.; висвітлити внесок Вижницького фахового коледжу у збереження та розвиток мистецьких практик.</p>

15	<p>Північна Буковина та Північна Бессарабія: регіональні особливості декоративного мистецтва.</p> <p>Завдання: здійснити порівняльний аналіз мистецьких традицій двох регіонів; виявити спільні та відмінні риси, зумовлені історичними й етнокультурними чинниками.</p>
----	--

Завдання для самостійної роботи студентів

№		Завдання для самостійної роботи	Кількість годин
1.	Тема 1. Вступ до історії декоративного мистецтва Буковини	<p>Завдання 1:</p> <ol style="list-style-type: none"> Провести дослідження історії декоративного мистецтва Буковини, звернувши увагу на періоди інтенсивного розвитку та основні мистецькі течії. Підготувати реферат або презентацію на тему: "Історичні етапи розвитку декоративного мистецтва Буковини". Включити аналіз впливу різних культур на декоративне мистецтво цього регіону. <p>Завдання 2:</p> <ol style="list-style-type: none"> Відвідати місцеві музеї декоративного мистецтва (наприклад, Чернівецький обласний художній музей або музеї народної творчості). Написати звіт про експонати, що стосуються декоративного мистецтва Буковини, з описом їх історії та технік виконання. 	6
2.	Тема 2. Традиційний стрій буковинців	<p>Завдання 1:</p> <ol style="list-style-type: none"> Дослідити традиційний стрій буковинців через літературні джерела та візуальні матеріали (фотографії, малюнки). Написати реферат про особливості традиційного костюма буковинців, враховуючи орнаменти, кольори та техніки виготовлення. <p>Завдання 2:</p> <ol style="list-style-type: none"> Зробити презентацію про традиційний стрій Буковини, включаючи історичні відомості, сучасні варіанти костюмів та їх значення в культурі та побуті. Зробити фото або коротке відео традиційного костюма (можна сфотографувати сучасні варіанти, якщо є доступ до народних майстрів). 	6

3.	Тема 3. Вишивка та її регіональні особливості на Буковині	Завдання 1: <ol style="list-style-type: none"> 1. Вибрати один з видів вишивки, характерних для Буковини (наприклад, хрестик, гладь) і створити зразок цієї техніки на тканині. 2. Підготувати звіт про процес роботи та результати, вказавши, як цей вид вишивки відображає культурні та історичні традиції Буковини. Завдання 2: <ol style="list-style-type: none"> 1. Підготувати дослідження з аналізом вишивок різних регіонів Буковини. Включити порівняльний аналіз орнаментів та технік. 2. Створити презентацію з демонстрацією характерних вишивок для різних частин Буковини. 	6
4.	Тема 4. Ткацтво та килимарство: особливості локальних традицій та впливи	Завдання 1: <ol style="list-style-type: none"> 1. Дослідити техніки ткацтва та килимарства, використовуючи як джерела матеріали з музеїв або інтерв'ю з місцевими майстрами. 2. Написати реферат на тему: "Традиції ткацтва та килимарства на Буковині: техніки, матеріали, орнаменти". Завдання 2: <ol style="list-style-type: none"> 1. Створити невеликий проект (наприклад, килим або тканий рушник), використовуючи традиційні мотиви та техніки Буковини. 2. Зробити презентацію, в якій описати етапи створення виробу, його символіку та регіональну специфіку. 	6
5.	Тема 5. Вибій та декоративний друк на тканинах: історія технічні прийоми	Завдання 1: <ol style="list-style-type: none"> 1. Дослідити історію вибійки в Буковині, звертаючи увагу на основні техніки та матеріали. 2. Створити макет тканини з вибійками або декоративними друкованими елементами за мотивами буковинських традицій. 3. Написати короткий реферат про процес виготовлення вибійки та її місце в традиційній культурі Буковини. Завдання 2: <ol style="list-style-type: none"> 1. Відвідати майстер-клас з вибійки або декоративного друку. 2. Написати звіт про техніки, використовувані на майстер-класі, та про їх практичне застосування в декоративному мистецтві. 	6

6.	Тема 6. Гончарство Буковини	Завдання 1: <ol style="list-style-type: none"> Провести дослідження гончарних традицій Буковини, звертаючи увагу на відмінності в техніках та формах виробів. Підготувати презентацію або реферат про техніки гончарства та значення гончарних виробів у побуті та ритуалах. Завдання 2: <ol style="list-style-type: none"> Відвідати майстерню гончара на Буковині та зняти коротке відео або зробити фото про процес виготовлення гончарних виробів. Підготувати звіт або презентацію, в якій описати техніки та інструменти, що використовуються для виготовлення виробів. 	6
7.	Тема 7. Художнє різьблення по дереву	Завдання 1: <ol style="list-style-type: none"> Дослідити традиції різьблення по дереву на Буковині через літературні джерела або спілкування з місцевими майстрами. Створити проект, використовуючи техніку різьблення по дереву (наприклад, виготовити декоративну тарілку, рамку або інший елемент). Написати звіт про процес роботи та символіку елементів орнаменту. Завдання 2: <ol style="list-style-type: none"> Відвідати майстер-клас з різьблення по дереву. Підготувати презентацію або звіт про техніки, що використовуються, а також роль різьблення в декоруванні інтер'єрів та церков. 	6
8.	Тема 8. Писанкарство: традиції розпису, техніки символіка та	Завдання 1: <ol style="list-style-type: none"> Вивчити традиції писанкарства на Буковині, досліджуючи характерні орнаменти та техніки (воскове, фарбоване писанкарство). Створити власний зразок писанки, використовуючи традиційну техніку та орнаменти. Написати реферат або звіт про символіку, пов'язану з писанками на Буковині. Завдання 2: <ol style="list-style-type: none"> Відвідати майстер-клас з писанкарства. Написати звіт про процес виготовлення писанки, включаючи опис технік, матеріалів і значення символів. 	6

9.	Тема Витинанки та паперовий декор: регіональні особливості та стиль	9.	Завдання 1: <ol style="list-style-type: none"> 1. Дослідити витинанки Буковини, звертаючи увагу на орнаменти та використання в обрядовості. 2. Створити власний зразок витинанки за мотивами традицій Буковини та описати процес створення. Завдання 2: <ol style="list-style-type: none"> 1. Провести дослідження різних типів паперового декору (наприклад, витинанки, квіткові композиції) на Буковині. 2. Написати реферат або підготувати презентацію з аналізом використання паперового декору в побуті. 	6
10.	Тема Бісерні прикраси Буковини	10.	Завдання 1: <ol style="list-style-type: none"> 1. Дослідити історію бісерних прикрас на Буковині та їх роль в обрядовості. 2. Створити зразок бісерної прикраси (намисто, браслет, сережки) за традиційними орнаментами. 3. Підготувати звіт про техніку виконання та символіку орнаментів. Завдання 2: <ol style="list-style-type: none"> 1. Вивчити бісерні прикраси, що зберігаються в музеях або колекціях. 2. Підготувати презентацію про різні види бісерних прикрас та їх значення в побуті. 	6
11.	Тема Церковна металева пластика хоругви	11. та	Завдання 1: <ol style="list-style-type: none"> 1. Дослідити особливості виготовлення церковної металевої пластики на Буковині: матеріали, техніки, стилі. 2. Підготувати реферат на тему: <i>«Символіка та техніка виконання церковної металопластики Буковини»</i>. 	6
			<ol style="list-style-type: none"> 3. Додати фотоматеріали з музеїв або церков (за можливості). Завдання 2: <ol style="list-style-type: none"> 1. Відвідати одну з церков або музеїв, де зберігаються хоругви, хрести, оклади ікон. 2. Підготувати презентацію або звіт, у якому описати: <ul style="list-style-type: none"> ○ використані техніки (гравірування, карбування тощо), ○ орнаменти та їх значення, ○ контекст використання в обрядах. 	

12.	Тема 12. Ювелірне мистецтво Буковини: прикраси, орнамента, матеріали	Завдання 1: <ol style="list-style-type: none"> Провести інтерв'ю або дослідження про одного з сучасних або історичних ювелірів Буковини. Написати реферат: «Ювелірне мистецтво Буковини: традиції та новаторство». Завдання 2: <ol style="list-style-type: none"> Створити ескіз (або реальний виріб) прикраси, натхненої буковинськими орнаментами. Підготувати портфоліо з описом орнаментів, технік, матеріалів та їх символіки. 	6
13.	Тема 13. Значення орнаментальних мотивів в декоративно-прикладному мистецтві Буковини	Завдання 1: <ol style="list-style-type: none"> Дослідити поширені орнаменти Буковини у різних видах мистецтва (вишивка, різьба, кераміка, бісер тощо). Підготувати порівняльний аналіз орнаментів (у вигляді таблиці або інфографіки): <ul style="list-style-type: none"> форма, о символіка, о функціональне призначення. Завдання 2: <ol style="list-style-type: none"> Створити презентацію: «10 знакових орнаментів Буковини: походження, значення, використання». Для кожного орнаменту додати приклади з реальних предметів або джерел. 	6
14.	Тема 14. Розвиток декоративного мистецтва у ХХ ст. та роль Вижницького фахового коледжу	Завдання 1: <ol style="list-style-type: none"> Дослідити історію Вижницького коледжу мистецтв: викладачі, випускники, напрями підготовки. Написати реферат або мультимедійну презентацію: «Вижницький коледж як центр збереження традицій і розвитку мистецтва Буковини». Завдання 2:	6
		<ol style="list-style-type: none"> Провести інтерв'ю або зібрати інформацію про відомого випускника коледжу (можна сучасного митця). Створити міні-фільм або портретну презентацію його творчості, технік і внеску у розвиток декоративного мистецтва. 	

15.	Тема 15. Актуальні питання історії Північної Буковини та Північної Бессарабії: регіональні особливості мистецтва, культурна спадщина	Завдання 1: <ol style="list-style-type: none"> 1. Дослідити етнографічні особливості Північної Бессарабії у порівнянні з Буковиною. 2. Підготувати наукову статтю або аналітичну довідку на тему: <i>«Порівняння традицій декоративного мистецтва Північної Буковини та Північної Бессарабії»</i>. Завдання 2: <ol style="list-style-type: none"> 1. Зібрати інформацію про культурні проєкти або ініціативи, спрямовані на збереження мистецтва регіонів. 2. Підготувати презентацію або інтерв'ю з організаторами таких проєктів. 	6
		Всього	90

Критерії оцінювання самостійної

роботи студентів

Бал	Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів
2 бали («відмінно»)	Самостійна робота виконана вчасно та у повному обсязі. Зміст ґрунтовно, логічно й системно розкриває тему. Робота оформлена відповідно до всіх вимог. Студент продемонстрував глибоке розуміння матеріалу, здійснив аналіз використаних джерел, сформулював аргументовані власні висновки. Робота має творчий характер, містить елементи самостійного осмислення теми, використано декілька фахових джерел та інтернет-ресурсів.
1,5 бала («добре»)	Самостійна робота виконана вчасно, тема розкрита повно та правильно. Оформлення відповідає встановленим вимогам. Матеріал викладено логічно, використано кілька джерел. Найвні висновки, однак вони мають узагальнений характер. Допускаються незначні неточності або описовість без глибокого аналізу.
1 бал («задовільно»)	Самостійна робота виконана вчасно, але тема розкрита частково. Матеріал подано переважно описово, без достатнього аналізу та узагальнення. Висновки поверхові або неповні. Робота підготовлена з використанням обмеженої кількості джерел. Можливі помилки в структурі або оформленні.
0,5 бала («незадовільно»)	Самостійна робота формально виконана, тема не розкрита або розкрита поверхнево. Матеріал має фрагментарний характер, відсутній аналіз і власні висновки. Робота ґрунтується на одному джерелі або є компіляцією без самостійного опрацювання. Вимоги до оформлення порушені.

Під час оцінювання завдань для самостійної роботи студентів враховується:

1. Самостійність, креативність (аналітичний підхід, генерація ідей, новизна постановки проблеми), аргументованість;
2. Доступність, репрезентативність та верифікованість отриманих даних і результатів;

3. Використання першоджерел, системність, достовірність викладеного матеріалу, стилістика (загальна грамотність, легкість сприйняття текстів та матеріалу).
4. Логічність викладу, посилання на використану літературу і джерела.

Методи навчання

У процесі викладання навчальної дисципліни використовуються:

1) **традиційні** дидактичні методи та прийоми:

- *словесні*: лекція, розповідь, бесіда, дискусія, дебати, повідомлення, опитування;
- *наочні*: показ, метод ілюстрацій, метод демонстрацій (використання ілюстрованих посібників, таблиць, замальовок на дошці тощо, задіяння комп'ютерної та мультимедійної техніки, демонстрація навчальних фільмів, інформаційних відеороликів, мультимедійних презентацій тощо);
- *практичні*: вправи, практичні роботи тощо.

2) **інноваційні** методи навчання: проблемне навчання, контекстне навчання (як інтеграція навчальної, наукової та практичної діяльності), особистісно-орієнтоване навчання, навчання у співпраці, ситуаційне навчання, дистанційне навчання (згідно розпоряджень щодо організації освітнього процесу), перевернутий клас (flipped classroom), метод проєктів;

3) **інтерактивні** методи навчання: корпоративне навчання (навчання в парах, робота в малих групах), колективно-групове навчання («велике коло», мікрофон, незакінчені речення, мозковий штурм, навчаючи – вчуся); стимулювання творчої активності студентів (цікаві аналогії; фасилітована дискусія, вирішення ситуативних задач (Case study)); елементи навчального тренінгу.

Система контролю та оцінювання

Методи контролю

- *поточний контроль передбачає*:
- *усне опитування* студента на лекційних і семінарських заняттях (фронтальне, індивідуальне) ;
- *письмовий контроль* (самостійна робота, термінологічний диктант, реферат, есе, самоконтроль та взаємоперевірка),
- *тестовий контроль* (стандартизовані тести у системі Moodle)
- *рубіжний контроль передбачає*: письмові контрольні роботи у кінці змістового модуля 1 та змістового модуля 2 або автоматизоване тестування у системі електронного навчання Moodle.

Загальна сума балів за всі виконані завдання, види робіт, передбачені планом семінарських занять, самостійної роботи студента, письмових контрольних робіт (автоматизованого тестування у системі електронного навчання Moodle) у кінці змістових модулів становить 60 балів.

- *підсумковий контроль* (максимально – 40 балів) проводиться у формі **екзамену** з навчальної дисципліни в обсязі навчального матеріалу, передбаченого робочою програмою навчальної дисципліни.

Форми контролю

- *індивідуальний контроль* (кожен студент отримує своє завдання, яке він повинен виконати без сторонньої допомоги);
- *взаємний контроль* (активізує діяльність студентів, підвищує інтерес до знань, критичне мислення);
- *самоконтроль/програмований контроль* (можливість самостійно перевірити правильність відповіді чи виконаного завдання. Використовується для

організації фронтальної роботи і колективного обговорення індивідуально одержаних результатів).

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни на підсумковому контролі

Форма проведення – екзамен

Максимальна кількість балів, отримана студентом за екзамен – **40 балів**.

Екзаменаційні білети з ОК “Історія декоративно-прикладного мистецтва Буковини” складаються із 3-х теоретичних завдань.

Підсумкова оцінка, як показник результатів вивчення навчальної дисципліни, складається із сумарної кількості балів за поточне оцінювання – **60 балів** та підсумкового модуль – контролю (**екзамен**) – **40 балів**, за **100-бальною** університетською шкалою.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне опитування та самостійна робота							Екзамен	Сума
Змістовий модуль №1								
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7 / КР	40	100
-	2	2	2	2	2	4		
Змістовний модуль №2								
T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14		
-	2	2	2	2	2	2	4	

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно)
		з обов'язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання

Підсумковий контроль передбачає перевірку рівня засвоєння студентом теоретичних знань, умінь аналізувати історико-культурні процеси розвитку декоративного мистецтва Буковини, орієнтуватися в типології, стилістичних особливостях, символіці та техніках виконання виробів, а також здатність логічно й аргументовано викладати навчальний матеріал.

36–40 балів («відмінно») Студент повністю та глибоко опанував програмний матеріал курсу. Відповіді є змістовними, логічно побудованими, аргументованими, з використанням фахової термінології. Вільно орієнтується в історичних етапах розвитку декоративного мистецтва Буковини, типології виробів, стилістичних особливостях, орнаментальних мотивах, символіці та традиційних техніках виконання. Демонструє розуміння соціокультурного, етнографічного та історичного контексту. Уміє аналізувати приклади мистецьких пам'яток, робить обґрунтовані висновки, виявляє здатність до узагальнення та критичного мислення.

30–35 балів («добре») Студент загалом повно та правильно засвоїв навчальний матеріал. Дає логічні відповіді, володіє основними поняттями та термінами, орієнтується в основних видах і техніках декоративного мистецтва Буковини. Аналіз поданого матеріалу достатній, однак без глибоких узагальнень або з незначними неточностями. Висновки сформульовані правильно, але мають узагальнений характер.

24–29 балів («задовільно») Студент засвоїв основний мінімум програмного матеріалу. Відповіді мають переважно описовий характер, без належного аналізу та систематизації знань. Допускаються неточності у використанні термінології, хронології або характеристики стилістичних і регіональних особливостей. Розуміння соціокультурного та історичного контексту є поверховим. Висновки неповні або фрагментарні.

0–23 бали («незадовільно») Студент не опанував основний зміст навчальної дисципліни. Відповіді фрагментарні, непослідовні або помилкові. Відсутнє розуміння ключових понять, типології, символіки та технік декоративного мистецтва Буковини. Не здатен аналізувати навчальний матеріал та робити узагальнення, не орієнтується в історико-культурному контексті дисципліни.

Переведення сумарної кількості балів у національну та ECTS шкалу

A – «відмінно» – якщо студент набрав 90–100 балів, глибоко і всебічно знає зміст курсу, рекомендовану літературу, наукові першоджерела, логічно мислить і буде відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, пов'язує програмовий матеріал із профілем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок.

B, C – «добре» – коли студент набрав 70–89 балів, твердо знає курс і рекомендовану літературу. Добре засвоїв практичні навички, аргументовано викладає матеріал, висловлює свої міркування про ті чи інші філософські феномени, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу.

D, E – «задовільно» – якщо студент набрав 50–69 балів, в основному знає курс, рекомендовану літературу, але непереконливо відповідає, плутає поняття, невпевнено почувується, виконуючи практичні завдання, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутнім фахом.

FX – «незадовільно» з можливістю перескладання – коли студент набрав 35–49 балів, не опанував зміст курсу, вкрай слабо знає загальну літературу курсу, не знає наукових фактів, визначень, правил та законів. Часто пропускав лекції та практичні заняття.

F – «незадовільно» з обов'язковим повним курсом – якщо студент набрав 1–34 бали, не опанував зміст курсу, не знає загальної літератури курсу, не знає наукових фактів,

визначень, правил та законів. Відсутнє загальногуманітарне та наукове мислення, практичними навичками не володіє. Часто пропускав лекції та практичні заняття.

Перелік питань для самоконтролю та підсумкового контролю навчальних досягнень студентів

1. Що таке декоративно-ужиткове мистецтво та яке його місце в культурі Буковини?
2. Які чинники вплинули на формування традицій декоративного мистецтва краю?
3. Назвіть основні види декоративного мистецтва Буковини.
4. Які джерела вивчення історії декоративного мистецтва ви знаєте?
5. Які основні елементи традиційного вбрання буковинців?
6. Чим відрізняється чоловічий та жіночий стрій?
7. Які локальні особливості одягу спостерігаються у різних районах Буковини?
8. Яку роль відігравало вбрання у суспільному та родинному житті?
9. Які орнаментальні мотиви характерні для буковинської вишивки?
10. Назвіть основні техніки виконання вишивки.
11. Чим відрізняється вишивка Північної та Південної Буковини?
12. Яке символічне значення мали орнаменти у вишивці?
13. Які основні види ткацтва були поширені на Буковині?
14. Чим відрізняється техніка буковинського килимарства від інших регіонів України?
15. Які кольорові гами переважали у буковинських тканинах?
16. Які історичні та культурні впливи відобразилися у розвитку ткацтва та килимарства?
17. Що таке вибійка і як вона виготовлялася?
18. Які інструменти застосовувалися для декоративного друку на тканинах?
19. Які візерунки найчастіше використовувалися у вибійці?
20. Як змінювалася техніка вибійки з часом?
21. Де на Буковині були центри гончарного промислу?
22. Які види посуду та виробів виготовляли гончарі?
23. Які орнаменти та кольори використовували у розписі кераміки?
24. Яке значення гончарство мало для побуту та культури населення?
25. Які вироби прикрашалися різьбленням на Буковині?
26. Які технічні прийоми застосовувалися в різьбленні?
27. Які мотиви переважали в орнаментиці різьби?
28. Як деревообробка пов'язана з іншими видами декоративного мистецтва?
29. Які види декоративного мистецтва були найбільш поширені на Буковині?
30. Які техніки та матеріали найбільше характеризують декоративне мистецтво регіону?
31. Які особливості розвитку декоративно-ужиткового мистецтва Буковини в історичному контексті?
32. Чим відрізняється традиційний стрій буковинців від одягу інших регіонів України?
33. Основні елементи чоловічого та жіночого строю Буковини та їхнє символічне значення.
34. Які орнаментальні мотиви найчастіше зустрічаються у вишивці на Буковині?
35. Техніки вишивки, поширені в різних районах Буковини.
36. Роль кольорової гами у традиційній буковинській вишивці.
37. Характерні особливості ткацтва на Буковині.

38. Що відрізняє буковинські килими від виробів інших регіонів України?
39. Які техніки вибійки та декоративного друку застосовувалися на Буковині?
40. Гончарство Буковини: основні осередки, форми та орнаментика.
41. Художнє різьблення по дереву: основні традиційні мотиви та функціональне призначення виробів.
42. Які техніки писанкарства були притаманні Буковині?
43. Символіка кольорів і знаків на буковинських писанках.
44. Витинанки: характерні композиційні прийоми та регіональні особливості на Буковині.
45. Традиції виготовлення та використання бісерних прикрас у побуті буковинців.
46. Які функції виконували церковні металеві вироби (хоругви, свічники, оклади ікон) у духовному житті Буковини?
47. Основні матеріали та техніки ювелірного мистецтва Буковини.
48. Яке значення мали орнаментальні мотиви у декоративно-прикладному мистецтві регіону?
49. Як розвивалося декоративне мистецтво Буковини у ХХ ст. та яку роль відігравав Вижницький фаховий коледж?
50. У чому полягає культурна і мистецька спадщина Північної Буковини та Північної Бессарабії?

Зарахування результатів неформальної освіти

Здобувач вищої освіти має право на участь у неформальній/інформальній освіті.

У межах поточного контролю до рейтингу студента можуть зараховуватися додаткові бали за умови наявності у нього сертифікату про результати **неформальної/інформальної освіти** з проблеми, що відповідає тематиці курсу («Положення про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (<https://www.chnu.edu.ua/media/3aykf41y/polozhennia-pro-vzaiemodiiu-formalnoi-ta-neformalnoi-osvity.pdf>)); «Положення про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (Ч.3, п. 3.6) (https://www.chnu.edu.ua/media/geupxdun/polozhennia-pro-kontrol-i-systemu-otsiniuvannia_2020.pdf). Доступність інформації для учасників освітнього процесу щодо визнання результатів неформальної освіти забезпечується через оприлюднення вище зазначених документів на офіційному сайті ЧНУ (<https://www.chnu.edu.ua/universityet/normatyvni-dokumenty/>).

Критерії оцінювання неформальної/інформальної освіти студентів

Кількість балів, що зараховується студенту, залежить від обсягу здобутих кредитів та отриманих результатів навчання, однак становить не більше 20% (20 балів) від загальної кількості балів за курс (100 балів за системою ЄКТС). Якщо студент пройшов двогодинний курс та має підтвердження у вигляді сертифікату він, відповідно, може отримати 2 бали, тригодинний – 3 бали тощо. За результативну наукову роботу (написання наукової роботи, тез доповідей, участь у науково-практичних конференціях, участь у роботі гуртка тощо) за профілем цієї дисципліни, за рішенням кафедри відповідно до критеріїв, встановлених програмою навчальної дисципліни, студент може отримати до 12 додаткових (заохочувальних) балів у межах максимальної загальної суми балів – 100.

Рекомендована література

Основна:

1. Буковина. Її минуле і сучасне. — Париж—Філадельфія—Детройт, 1956. — 965 с.
2. Бушина Т. Декоративно-прикладне мистецтво радянської Буковини. — Київ, 1986.
3. Врочинська Г. Українські народні жіночі прикраси ХІХ—початку ХХ століть. — Київ, 2007. — 232 с.
4. Гасюк О.О. Буковинська народна вишивка. — Вижниця, 2010. — 147 с.
5. Голод І.В., Запаско Я.П. Декоративно-ужиткове мистецтво. Словник. — Львів, 2000. — 400 с.
6. Кожоляно Я. Буковинський традиційний одяг. — Чернівці ; Саскатун, 1994. — 262 с.
7. Костишина М. Український народний костюм Північної Буковини. Традиції і сучасність. — Чернівці, 1996. — 192 с.
8. Матейко К.І. Український народний одяг. — Київ, 1977. — 224 с.
9. Світ української вишивки. Феномен Георгія Гараса. — Львів, 2008. — 180 с.
10. Селівачов М.Р. Лексикон української орнаментики. — Київ, 2005. — 400 с.
11. Суха Л.М. Художні металеві вироби українців Східних Карпат другої половини ХІХ—ХХ ст. — Київ, 1959. — 102 с.
12. Ткаченко В.М. Писанкарство в Україні: історіографічний дискурс кінця ХІХ – початку ХХІ століття. — Черкаси, 2020. — 494 с.
13. Фединчук О.Б. Нагрудні та нашійні прикраси Північної Буковини: історія, типологія, етнічні особливості. — Івано-Франківськ, 2019. — 248 с.
14. Шмагало Р. Художній метал в Україні: минуле, сучасне, майбутнє. Енциклопедія художнього металу. Т.1. — Львів.
15. Шухевич В. Гуцульщина. — Київ, 1997 (репр. вид. 1899 р.).
16. Ювелірне мистецтво України : альбом. — Київ, 2012.

Додаткова література

1. Боньковська С. Гуцульські згарди. — Нью Йорк, 1999.
2. Будзан А.Ф. Художні вироби з бісеру. — 1976.
3. Булгакова-Ситник Л., Лозинський Т. Жіноча сорочка Борщівсько-Заставнівського Придністров'я. — Київ, 2013.
4. Вовк Хв. Етнографічні особливості українського народу. — Київ, 1995.
5. Городецький В. Християнська символіка в гуцульському металірстві. — 2023.
6. Кожоляно О. Збереження язичницького світогляду в українців-гуцулів. — 2013.
7. Кольбенгаєр Е. Втори вишивок домашнього промислу на Буковині (1902–1912). — Чернівці, 2008.
8. Кравченко М. Мистецтво прикрас в Україні останньої третини ХХ – початку ХХІ століття.
9. Кравченко М.Я. Концептуальні засади розвитку художніх прикрас в Європі 1960–1980-х років. — 2020.
10. Ластовська О. Православні монастирі і чернецтво в Україні. — 2014.
11. Лутць. Ювелірне мистецтво України на зламі ХХ–ХХІ ст. // Деміург, 2019.
12. Луць С. Характерні особливості творчості провідних мистців сучасного ювелірного мистецтва України.
13. Манько В.В. Українська народна писанка. — Львів, 2001. — 46 с.
14. Марусик Н. Стародавні буковинські вироби з бісеру. — Київ, 2018.
15. Недашківська Г. Корали в народному вбранні // Народна творчість та етнографія. — 1988. — №5. — С. 56–58.
16. Нікішенко Ю.І. Колір у культурній традиції українців та їх степових сусідів. — 2004.

17. Пивоваров С. Монества, дукачі, згарди, салби — прикраси буковинок позаминого століття // Свобода слова. — 2004. — С.17.
18. Регіональні особливості знаків-символів буковинських писанок. — [Електронний ресурс].
19. Станкевич М.Є. Основні поняття типології. — 2002.
20. Стельмашук Г.Г. Традиційні головні убори українців. — Київ, 1993.
21. Суруджій Н.М. Писанки наших бабусь. — Чернівці, 2016. — 200 с.
22. Тітор Д., Шостак В. Еволюція форм та символіка орнаментів української вишивки. — 2023.
23. Толочко П.П. Київська Русь, становлення та розвиток ядра держави // Енциклопедія історії України. — Київ, 2007.
24. Фединчук О.Б. Намисто в комплексі прикрас русинів та румунів Буковини ХІХ–ХХ ст. // Народознавчі зошити. — 2017. — №6. — С. 1549–1556.
25. Фединчук О.Б. Шийно-нагрудні бісерні прикраси Північної Буковини. — Львів, 2018.
26. Федорчук О. Бісер у декорі народного одягу буковинців. — 2008.
27. Федорчук О. Головні функції бісерного декору. — 2013.
28. Федорчук О. Оберегова магія прикрас із бісеру. — 1999.
29. Федорчук О. Типологія українських народних прикрас із бісеру. — 2003.
30. Федорчук О. Українські народні прикраси з бісеру. — Львів, 2007.
31. Франко І. Етнографічна експедиція на Бойківщину. — 1982.
32. Яворська І. Життя та пошук раю. Еміграція євреїв Чернівецької області. — Чернівці, 2016.

Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, електронні фахові видання // www.nbuv.gov.ua
2. Харківська державна наукова бібліотека України імені В. Короленка // <http://korolenko.kharkov.com/>
3. Наукова бібліотека ім.В. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка // <http://lib-gw.univ.kiev.ua/>
4. Наукова бібліотека Львівського національного університету імені Івана Франка // <http://library.lnu.edu.ua/bibl/>

Політика академічної доброчесності

Освітня діяльність (викладач і студент) ґрунтується на принципах співробітництва та академічної доброчесності.

Політика щодо відвідування занять: відвідування занять є обов'язковим.

Політика щодо академічної доброчесності: академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату, фабрикації, фальсифікації тощо. У разі порушення студентом академічної доброчесності, робота оцінюється на нижчу оцінку або ж незадовільно та має бути виконана повторно. Викладач залишає за собою право змінити тему завдання. Політика щодо академічної доброчесності регламентується «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» (<https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-vyivlennia-ta-za-pobihannia-akademichnomu-plahiatu-u-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yurii-a-fedkovycha/>), «Етичним кодексом Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича»

[\(https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-yuriiia-fedkovycha/\)](https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-yuriiia-fedkovycha/)).

Політика щодо дедлайнів і перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. За наявності поважних причин перескладання модулів відбувається із дозволу деканату.

Політика оцінювання роботи викладача. Здобувачі після кожного заняття оцінюють роботу викладача та можуть залишати відгуки і пропозиції в анкеті в системі електронного навчання Moodle.